

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Р.б. Домі, на роу вулиця Пritchard і McGregor, в Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

БЕРІМСЯ ДО ВИКОНАННЯ УХВАЛ 8-ГО З'ІЗДУ ТУРФДІМ.

У нас на черзі кілька важких ухвал 8-го З'їзду ТУРФДім до виконання. Час братися до них, зрушити їх з мертвої точки. Одною з цих ухвал є справа Вишого Освітнього Курсу, що має початися 1. листопада 1927 року. До цього часу нічого ще не зроблено для того, щоб можна було його почати в осінь. Коли ж пропустимо ще один—два місяці, тоді вже буде пізно.

Чого потрібно, щоб Вищий Освітній Курс почався в осінь? Потрібно впершу чергу фондів. Це найголовніше. Коли будуть фонди, то будуть і вчителі й приладдя й приміщення й іда. Курсанти також будуть, бо вже зголошуються за інформаціями й за аплікаціями. Ні інформації покищо ім не дається, ні аплікації не вислається, бо головного ще не започатковано.

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім разом з іншими центральними зарядами наших організацій розіслав недавно в цій справі об'явку всім відділам ТУРФДім, Жітнєській й Р.З.Т., закликаючи всі організації взятися в місяці липня за придбання фондів для Вишого Освітнього Курсу. Коли-б всі віддали й членство ТУРФДім, Жітнєській й Р.З.Т. дійсно взялися ширю до праці в липні, то на осінь не прийшлося-б оподатковувати членства.

В об'явці пропонувано всім нашим організаціям устроїти в липні хоч по одному спільному пікніку на Вищий Освітній Курс. Коли-б все членство завзято для цього, чи для якогось іншого підприємства попрацювало, то 1. листопада сміливо можна розпочати В.О.К.

Вищий Освітній Курс — це жерело знання, яке попливе з него до наших організацій. Це нам показав минулий В.О.К. Курсанти минулорічного В.О.К., за малим винятком, ширю працюють у наших організаціях. Працюють за малу платню, деякі просто за кусок хліба й віддають їй все те, що вони навчилися за шість місяців.

За шість місяців багато не навчилися; але наші вчителі краще задовольняють вимоги організації, чим ті фахівці, що прийшли з поза організації. Розуміється, ми нічого не закидаємо тим вчителям, що прийшли до нашої організації, як до своєї й ширю в ній працюють, але говоримо про тих, що багаторо обцяли, а нічого не дали, хіба нароби́ли клопоту.

У наших організаціях знову збільшуються вимоги на освітньому та організаційному полі. І далі вони будуть зростати. Їх треба задовольняти, інакше буде застій. Наші організації виховали вже нових активних робітників, тільки-ж ім браку практичного знання. Вони не можуть попровадити школи, бо не знають підходу до дітей, ні системи навчання; є товариші, що вмють дещо грати чи співати, але не стільки, щоб інших вчити.

Домагання на вчителів від відділів зростають і нема змоги цих домагань задовольнити. Деяким вчителям з минулого курсу здалося-б поповнити своє знання. Навіть всім ім не зашкодив-би ще один курс, але, розуміється, не можна всіх відорвати від тої праці, яку вони тепер виконують. Нам перш всего прийдесть побільшити кадр вчительського персоналу, а про підвищення якості будемо думати при кращих економічних умовах. Цього року на печача нашої організації лежить тягар дову двох великих нових будинків. Ми про це повинні пам'ятати. Ні на хвилину не повинні ми забувати, що на будову друкарні й школи поза Вінніпегом ніде кампанії не провадилоса й ця справа чекає своєї черги.

Але ми з другого боку знаємо, що крім того, що само Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім зростає, попри него за останній рік вироста Секція Молоді, якій потрібні озброєні знанням керівники. Робітниче Запомогове Товариство членством сягає 5,000, яке попри матеріальну допомігу думає також, а в майбутньому таки серйозно візьметься, за освітню працю. А це можна зробити тільки тоді, коли в організації будуть люди, які задовольняють ці вимоги. І таких людей дасть нам тільки Вищий Освітній Курс.

Тому ми на цьому місці відзиваємося до всего членства ТУРФДім, Жітнєській й Робітничого Запомогового Товариства попрацювати в місяці липня для Вишого Освітнього Курсу так, щоб з початком серпня наші центральні заряди змогли розіслати аплікації до всіх відділів на вписування курсантів.

Ключемо в цій кампанії тісно співробітничати всіх членів і членкинь вищих закладів організації, покликати до допомоги й членство Секції Молоді. Чи то пікнік, чи якесь інше підприємство, треба влаштувати так, щоб з него була користь, був гарний прихід на освітню ціль. Ключемо заряди всіх відділів спільно над цю справу порадитися, вирішити й перевести в життя якнайкраще. Всі повинні цю справу підтримати, пам'ятаючи, що без освіти, без розвитку й побільшення знання нема організації.

Тож за діло!

М. ШАПОВАЛ ПОЇХАВ З АМЕРИКИ.

Щось не довго попасав Микита в Америці. Виїхав вже назад до Європи "повний вражень". За вражіннями приїздив Микита. Може й ще за чим — може за доларами, але... признається, виїхав лише "повний вражень".

Відіздаючи, написав "отвертий лист до товаришів в Америці". А в тому листі "розчесав кучері" українській інтелігенції — старій інтелігенції, яка "десять років тупіє на одному місці та шукає рецептів "визволення": передовсім в орієнтації на чужі сили — в москвофільстві, германофільстві, антантофільстві і т. д.". Ось так чеє Шаповал петлюрівців, петрушевичів, гетьманців, називаючи їх "освіченими рабами", які гірші від "раба неосвіченого".

Цікавий Микита. Жаль тільки, що він словом не сказав про свою орієнтацію, чим він рабом є.

"Розторошівши" стару інтелігенцію, Шаповал каже, шир тільки нова, чи молода інтелігенція збудує робітничо-селянську Україну. І тут-же почав шукати тієї молоді інтелігенції. І не найшов. Нема такої на світі божому й людському між Українцями. Раз нема — треба її зробити, каже Шаповал. Сказав отак, тай поїхав, а молоді інтелігенції так таки й не буде кому виховувати.

Мандрює по Канаді Мирослав Січинський, але коли йому так поведеться всюди, як поведоса у Вінніпегу, то ми так таки й лишимося без інтелігенції. Вінніпегські Українці зігнували "героя".

Погану доріжку простелив інтелігенції "Укр. Голос", а ще гірше "адемаскував" її Микита Шаповал. Та про це більше поговоримо іншим разом.

У ПОТЯЗІ ПІД ЛОНДОНОМ.

(Докинення.)

— Ви питаєте, що я хочу сказати? Я хочу сказати ось що: ті пані, що завжди говорять за честь та порядність, члени дженг'лмескої партії, твердолобі консерватори, зламали слово англійського уряду, неначе-б то це дрібниця. Вони обшукали кімнати установи, що то її недоторканість вони самі гарантували. Вони порозбивали двері, викрали дипломатичну кореспонденцію, побили службовців, наказали чоловікам обшукати жінок і взагалі поведілись, як бандити.

Кілька хвилин панувала цілковита тиша. Містери були буквально паралізовані від обурення. Але широкоплечий і далі казав:

— Консерватори раз-у-раз винуватили Росію, що ті нібито порушують торговельну угоду, але коли треба було довести, де й як, вони ніколи не могли навести хоча-б один-один справжній факт.

Консерватори аж загарчали з обурення. Але широкоплечий не відступав:

— Чи може — казав він далі — хтось із вас навести хоча-б один випадок порушення угоди. Як-що ви зможете, то ви справді більш митці, ніж Чемберлейн...

З півдожина голосів заходили штурмувати широкоплечею:

— "А пропаганда?! — "А комунізм!..." "А більшовізм!..."

Непохитний широкоплечий і собі бив далі:

— Усе це — відказав він — не аргументи. Пропаганда йде з Маргет-Стріту, а з Кінг-Стріту (осередок комуністичної партії), і я згадаю так само пропаганду, що з тих років, коли офіційний представник радянського уряду навіть не ступив ще на наш острів, або коли ще й радянського уряду зовсім не було...

— Можливо, — устряв якийсь дід, — але в нас є тепер безперечні докази, що Росіяні фінаНСували та підтримували протиконституційну пропаганду.

— Го-го-го! — зареготав чоловік із люлькою — Ви ще дозволяєте собі говорити тут про конституцію, коли сама ваша партія шой-но показала, що вона ладна зламати шість усіх законів держави, якщо їй цього треба.

— Але 7 тон документів, зброя, таємні сейфи! — бомбардували його поважні містери.

— 7 тон капусті! — гукнув хтось інший, що стояв біля дверей і досі нічого не казав. Він теж був широкоплечий і з довгими червоними руками та в важких чоботях на цвяхах. Коло його ніг стояла бляшанка, мабуть із обідом.

— Капуста та й годі! — енергійно повторив він під сміх своїх приятелів. — Якщо ви підете кудись до великої установи й понижпорите в паперах, ви теж знайдете 7 тон "документів".

Знов залунав сміх, а декільки гарно одягнених пасажирів зробили досить дурні обличчя.

— Ви мабуть думаєте — додав той сміючись, — що Росіяні старанно пишуть усі свої "змови" на папері й збирають їх малими жмутами аж поки збереться 7 тон, що лежати-муть на поготові для поліцаїв?...

З усіх боків чути було сміх. Ніхто не наважувався відповідати.

— А що-до зброї, — зауважила висока молода людина з

профспічанською відзнакою в петельці, що протискалася серед біржових маклерів, — так це-ж були шротові рушніці для експорту до Сибіру! Невже ви гадаєте, що цими шротовими рушніцями можна зробити революцію?

На найближчій станції, Боксголд, становило ще більше погіршало. Появилось ще й більше людей у кашкетах та в важких чоботях, з обідом у бляшанках та чадними люльками в зубах. Де в кого були навіть шаліки замість порядних комірців та краваток. Через те змнилось, по — марксистському кажучи, співвідношення класових сил, звісно, не на користь громадянам з усіх міст від Гемптон-Корту до Вімблону...

— Факт, — запевняв адвокат із Рейнс-Парку, з дзюбачим носом — що ці чужоземні шпигуни викрали британські документи надзвичайної ваги та що уряд із міркувань самооборони має право здобути ці документи всіма можливими заходами.

Його маленькі очі сердито поблискували на широкоплечею, що перший став до бою. Але цей зовсім не злякався.

— Ви, — заявив він, — можете розказувати це кому хочете, тільки не нам. Ті 7 тон документів, що їх конфіскувала поліція, написані російською мовою, як ви самі казали. Ви, мабуть, взагалі вважаєте за підлоту те, що Росіяні пишуть російською мовою. Але-ж британські державні документи, як вам відомо, написані англійською мовою, і, звісно, найдурніший поліцейський одразу знайшов би їх, коли-б вони справді були там...

Його аргумент справив вражіння.

— Або, може, це були радянські державні документи, що їх викрала англійська таємна поліція, а Росіяні їх оце дістали назад?...

— Це вже пригодило містери.

— Ні містери, — додав він — бачили про крадені документи — ісенітійці. На ділі-ж справа ось яка: твердолобі з вашої партії, так ненавидять радянське робітництво, що вони просто вважали до цього вибрику, не зважаючи наслідків.

— Ото-ж, ото-ж! — дунали прихильні вигукі. Власники тютюнових люльок та бляшанок нахилились і найважливіше стежили за дебатами.

Один із жителів Гемптон-Корту розгубився й наче-б то вибухнув:

— Та що тут говорити? Треба повіганяти їх усіх із їхніми манатками. Вони — тільки бандита огидних, брудних чужинців, що надуюжають нашою гостинністю. Хай забираються геть, вони нам не потрібні.

— Оце воно й є, — гукнув він. — Оце й є той дух, що керував усією справою. Не кажіть про якусь замання угоду, про тони документів, та про весь гармідер. Те, що ви допіру-но казали, оце й є єдина правда. Оце й є справжній торізм (по-консервативному): "що-до наслідків нам бай-дуже". А що, зрештою, означає це "нам", містери? Кому саме "вони" не потрібні? Ви-ж не один на ярмарку?

Невпинний сміх підтримав цю сміливу заяву.

— Я зовсім не здивувався-б, — знов, сказав широкоплечий — коли-б ваше бажання було виконане. Але, пам'ятайте моє слово, Росіяні не поїдуть самі, вони заберуть із собою й торговлю.

Слухачі стали ще уважніші.

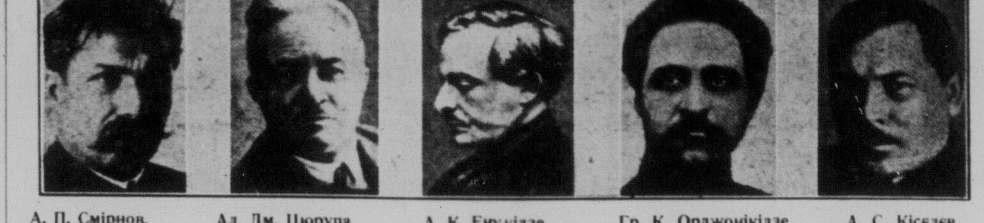
ПРЕЗІДІЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМПІТЕТУ СОЮЗА РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК.

Ю. Ахун-Бабаев, Ал. Гр. Червков, М. Ів. Казінін, Гр. Ів. Петровський, Я. Е. Рудутак.

А. В. Іванов, Г. Мусабєков, Ф. Ходжаєв, Н. Айтєков, М. П. Томський.

А. П. Смірнов, Ал. Дм. Щюрупа, А. К. Енуєкізе, Гр. К. Орджонікідзе, А. С. Кіселєв.

Н. Ал. Угланов, А. А. Андрєєв, Ів. Орахєлашвілі, К. С. Атабаєв, Н. Ол. Скріпник, Х. К. Кушаєв.

С. Агамалі-Огли, В. Кульбєшєров, Н. Ів. Пахомов, Вл. Я. Чубар, Ал. І. Хахєєвич, Вл. Л. Затонський.

— Хай, хай! — промигив малий лисий чоловік у кутку. — Хай беруть із собою торговлю! Ми якось перебудемося й без неї.

Але широкоплечий удався до лісного й сказав:

— Знов так, містери. Хто це, власне, "ми"? Хто саме може обійтися без торговлі з Радянським Союзом? Яка, вибачте, ваша професія?

Я — управитель маєтків. Пайк та Берімор, найбільших з...

— Га! — перетяв його той — звісно ви можете обійтися без торговлі з Радянським Союзом. Та й всі ви — адвокати, біржовики, земельні спекулянти, то-що, ви справді можете перебудитися без торговлі з Радянським Союзом. Але Манчестер, Бірмінгем? А велика індустрія, заводи, що виробляють машини та знаряддя? Невже вони мають стільки чужоземних замовлень, що можуть так легко зріктися торговлі з Радами? Я мушу вам сказати, що вся політика твердолобі така, ніби вони хочуть одрізати нам носа, щоб затудити Росіянам рота. Чи чули ви колись про таку країну — Німеччину? Назвіть мені хоч одну річ, якої Росіяні не дістали-б у Німеччині. Адже в нас є високо-кваліфіковані робітники, що повитоптували підметки свої, шукуючи роботи, замість стояти за варстатом та виробляти машини для своїх радянських товаришів по класі. І тільки через те, що це не до вподоби стало твердолобіям...

Гнівне бурчання залунало з лав людей із бляшанками. Клясове співвідношення сил у поїзді сильно змінилось. Бо від Гемптон-Корту до Лондону далека путь, що йде повз дрібно-буржуазний Вімблдон та Вондсворт і далі, повз пролетарські Батерсі, Лямбет та Саусворк.

Бій точився далі. Коли поїзд сплився в Лондон — Брідж, вагонові розходження, що краще навіть найбільший теоретик не уявив-би.

Обидві сторони попрутували цільними лавами — робітниками, сміючись та тріюмфуючи, а їхні вороги — обурені та переможені.

Лондон.

— Відновляйте передплату на "Укр. Робітничі Вісті"!

САМОГУБСТВО Д. М. ЩЕРБАКІВСЬКОГО В КІВІ.

"Дня 6. червня, в 10-ій годині вечера кинувся у Дніпро, біля мосту ім. Євгенія Бош, в Кієві, Данило Михайлович Шербаківський, найавторитетніший з знавців музейної справи, відданий до самопожертви будівничий Всеукраїнського Історичного Музею в Кієві, дослідник народного мистецтва України і талановитий виховач багатьох сотень українського молодіжника, серед якого десятки наукових робітників.

"Відійшла в минуле людина виняткової енергії, знання, широти, кристалічної чесноти й доброти, відійшла у час розквіту своїх сил. У час, коли розгорнулись безмежні простори роботи" — так читаємо ми в харківському "Комуністі" з 12. червня.

А в кієвській "Пролетарській Правді" з 11. червня читаємо:

"Перед смертю т. Шербаківський залишив листа на имя директора Всеукраїнського музейного городка тов. Курніного.

"З цього листа видно, що в історичному музеї, де працював небижчик Шербаківський, утворилася була така атмосфера, яка не тільки перешкождала небижчикові нормально працювати, але й привела його до трагічного кіня — самогубства. Утворенню такої атмосфери дуже сприяло ставлення до тов. Шербаківського завідувача історичного музею та деяких наукових співробітників.

"Прокуратура, надаючи цій справі серйозного значіння, доручила переведення слідства старшому слідчому тов. Міяшкєвичу, який уже працює над виявленням причин, що привели Шербаківського до самогубства".

Як бачимо, то й серед людей науки трапляються такі нещодолки, що своїм поведінням отруюють життя своему товаришеві по праці й учителю. Радянська влада, що взялася за розслідування цієї справи, ми певні, прочистить ту атмосферу вчених працівників науковий організації, що загнала по могилу видатного українського вченого.

МАРЕВО ГОЛОДУ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Західно-українська преса пише, що безземелья й безробіття майже по всіх громадах Західної України, а особливо в горах і на підгір'ї, досягли свого вершка. Цього року уже не так, як у минулих роках наслідком стихійного лиха — посухи, повни тощо, — доведеться голодувати українському безземельному й малоземельному селянству. Цього року голод буде вже наслідком лиха "нормальних" і звичайних причин, як по такими можна назвати поміщицько-буржуазну політику на західно-українських землях, що попливно, але плівно всла українських трудящих до злидарського стану.

Кольонізація, податки, доданки до податків, оплати, адміністративні карі, рекавізії, брак уської допомоги при відбудованні знищених війною господарств, лихварський кредит, словом, ціла господарська і фінансова політика польських панів — ось ті "звичайні" й "нормальні" причини, що привели українське селянство Західної України до голоду.

Польські урядові органи цього голодного стану українського селянства не хочуть бачити. А вже не має й мови про те, щоб із їхнього боку були якісь заходи для допомоги безробітним селянам. На державні й громадські роботи Українців не беруть. Більше того, урядові органи навіть на сезонні роботи в Німеччині не пустили українців і увесь контингент зарбикової еміграції розподілили серед польських місцевостей. І українські безробітні та голодні селяни мусять спілкуватися з голодувати самі та ще й дивитися, як пухнуть із голоду їхні діти.

Картина жахлива і, як пише західно-українська преса, зовсім не перебільшена.

НОВИЙ ЧАСОПИС.

У Львові появилоса перше число нового часопису "Наше Слово", яке є центральним органом Сель-Робу. Дотепершній орган Сельробу, "Воля Народу", виходитиме далі як популярний часопис призначений для широких мас.